

RESMİ İSTATİSTİK PROGRAMI – TOPLANTI TUTANAĞI

RİP Konu Başlığı:	TOPLUMSAL CİNSİYET İSTATİSTİKLERİ
Toplantı Tarihi/Saati:	01.07.2014 Saat:10.00
Toplantı No:	1 (2014 yılı)
Toplantı Yeri:	TÜİK, 7. Kat Toplantı Salonu

1. Toplantının Amacı

Türkiye’de kadının toplum içindeki yerinin belirlenmesi ve sosyo ekonomik kalkınma içinde kadının katkısının güçlendirilmesi amacıyla ulusal ve uluslararası politikaların üretilmesi, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi için gerekli olan güvenilir ve güncel istatistikleri üretmek amacıyla kurum, kuruluş ve üniversiteler arası işbirliğinin geliştirilmesi, mevcut çalışmaların değerlendirilmesi ve yapılacak çalışmaların planlanması.

2. Katılımcılar

<i>Adı Soyadı</i>	<i>Çalıştığı Birim/Ünvanı</i>	<i>e-posta</i>	<i>Telefon</i>
Dilek GÜDER	TÜİK- Demografi İstatistikleri Daire Başkanlığı/Hayati ve Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Grup Sorumlusu	dilek.guder@tuik.gov.tr	410 06 24
Hakkı Taner KURT	TÜİK- Kayıt Sistemleri Daire Başkanlığı-Resmi İstatistik ve İdari Kayıtlar Grubu/Uzman	hakkı.kurt@tuik.gov.tr	417 64 45 / 152
Nevin UYSAL	TÜİK- Demografi İstatistikleri Daire Başkanlığı-Hayati ve Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Grubu/Uzman	nevin.uysal@tuik.gov.tr	410 06 04
Evrım SULTAN	TÜİK- Demografi İstatistikleri Daire Başkanlığı-Hayati ve Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Grubu/Uzman	evrim.sultan@tuik.gov.tr	410 06 18
İdris BEYAZİT	TÜİK- Demografi İstatistikleri Daire Başkanlığı-Hayati ve Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Grubu/Uzman	idris.beyazit@tuik.gov.tr	410 06 18
Birgül KRUŞA	TÜİK- Demografi İstatistikleri Daire Başkanlığı-Hayati ve Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Grubu/V.H.K.İ.	birgul.krusa@tuik.gov.tr	410 06 04
Özgün BALTACI	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı-Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü/Uzman	ozgun.baltaci@aile.gov.tr	705 90 83

Merve AKTÜRK	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı-Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü/Uzman Yrd.	merve.akturk@aile.gov.tr	705 90 37
Gürcan ÖZGEN	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı-Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü/İstatistikçi	gurcan.ozgen@aile.gov.tr	705 90 66
Nur SALMANOĞLU	Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM)/Uzman	nur.salmanoglu@osym.gov.tr	298 83 19
Yasemin DEMİRBILEK	İçişleri Bakanlığı-Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü/Şef	yasemin.demirbilek@icisleri.gov.tr	422 43 93
A. Gamze TOKMAN	Kalkınma Bakanlığı/Planlama Uzmanı	gmatlya@dpt.gov.tr	294 64 20
Akın İsa ÖZTÜRK	Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)/Uzman Yrd.	aozturk23@sgk.gov.tr	458 79 23

3. Toplantı Gündemi

1. Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri konusunda yürütülen çalışmaların değerlendirilmesi,
2. Resmi İstatistik Programı (RİP) ve Resmi İstatistik Portalı hakkında ve son dönemli çalışmalar/gelişmeler konusunda bilgi verilmesi,
3. Görüş ve önerilerin değerlendirilmesi.

4. Sorunlar

2012-2016 Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamında, “Sosyal ve Demografik İstatistikler” ana konu başlığı altında yer alan alt konu başlıklarından biri olan “Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri” konusundaki toplantı, Hayati ve Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri Grup Sorumlusu Sn. Dilek GÜDER’in, açılış konuşması ve gündem maddelerini belirtmesi ile başlamıştır. Sn. GÜDER, geçen yıl yapılan toplantıdan sonra TÜİK’te yürütülen çalışmaların özetlendiği bir sunum yapmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu’nun özel günlere atfen özel yayın çıkarma çalışmaları kapsamında geçen yıl 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nde yayımlanmış olan “İstatistiklerle Kadın” çalışmasının 2012 yayını öncesinde söz konusu yayının geliştirilmesi çerçevesinde, katılımcıların görüş ve önerilerinin alındığını belirtmiştir. Bu görüşler doğrultusunda, 2013 yayınının hazırlandığını ve yayın başlığının da yine görüşler doğrultusunda “*Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri*” olarak değiştirildiğini belirtmiştir. Bu süre zarfında, TÜİK web sayfasından 16 başlık-120 gösterge şeklinde sunulan Toplumsal Cinsiyet Göstergelerinin güncelleme çalışmalarının yapıldığını, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’ne özel haber bülteni çıkarıldığını, 2008 yılında yapılan Türkiye’de Aile İçi Şiddet Araştırması mikro verilerinin kullanıcılara sunulması kapsamında çalışmalar yürütüldüğünü ifade etmiştir. Kadına yönelik şiddet konusunda RİP kapsamında, 2008 yılında Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü’ne alan çalışması yaptırılan araştırmanın ikincisinin 2013 yılı için yapıldığını ve sonuçların önümüzdeki günlerde açıklanacağını belirtmiştir.

Sn. Dilek GÜDER Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamında TÜİK olarak neler yapıldığını ve program kapsamında kurum ve kuruluşlarla işbirliği çalışmalarının nasıl planlandığını anlatmıştır. 2007 yılında ilk kez planlı döneme geçildiğini, ilk beş yıllık planlı dönemde kurum, kuruluş, üniversiteler ve ilgili sivil toplum örgütleri ile işbirliği çalışmalarının başlatıldığını ve faaliyet başlıkları altında ulusal istatistiklerin üretilmesi konusunda sorumlu ve ilgili tarafların belirlendiğini açıklamıştır. 2012-2016 yıllarını kapsayan 2. dönem RİP çalışmalarında kurumların idari amaçları ile tuttukları idari kayıtların geliştirilmesi, standartlarının işbirliğinde sağlanarak istatistiksel amaçlar için kullanılabilir hale dönüştürülmesi çalışmalarına önem verildiği belirtmiştir. Buna göre; 2014 yılı Ekim ayında 2012-2016 Resmi İstatistik Programının 2. Revizesinin çıkacağını ve konu başlıkları itibarıyla ilgili/sorumlu kurum ve kuruluşların revize edileceğini, yeni çalışmaların RİP kapsamına alınacağını belirtmiştir.

Bu bölümde söz alan Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü Uzmanı Sn. Özgün BALTACI, yaklaşık 10 gün içinde, 2013 yılı Eylül ayında başlayan şiddet araştırmasının saha çalışmalarının tamamlanacağını ve 2014 yılı Eylül-Ekim aylarında araştırmanın ilk sonuçlarına ilişkin ana raporun yayımlanmasının planlandığını belirtmiştir. Yeni araştırmada, 2008 yılında yapılan araştırmanın soru kağıdına ilaveler yapıldığını da belirtmiştir. Sn. Dilek GÜDER, Resmi İstatistik Programı kapsamında diğer kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan/özel araştırma şirketlerine yaptırılan araştırmaların TÜİK web sayfasında yayımlanmadan önce Örnekleme ve Analiz Teknikleri Daire Başkanlığı (ÖATD) tarafından istatistiksel olarak uygunluğu ve veri kalitesi konusunda çalışmaların yapıldığını ve teyid edildiğini, ayrıca araştırmaya ait yayının çıkmadan önce Yayın Kurulu’nda görüşülmesi gerektiğini ifade edilmiştir. Kadına yönelik şiddet konusunda yapılan araştırmanın ilk sonuçları açıklandıktan sonra değerlendirme yapmak üzere ilgili kurumların bir araya gelebileceğini ve RİP kapsamında yapılması gerekenlerin planlanabileceğini de belirtmiştir.

Sn. GÜDER toplantıda Yaşam Memnuniyeti Araştırmasının 2013 yılında ilk kez il düzeyinde yayımlandığını ve bu çalışmadan cinsiyet ayrımında mutluluk, memnuniyet, umut vb. göstergelerin üretildiğini söylemiştir. Ayrıca, 2014-2015 Zaman Kullanım Araştırmasının alan uygulamasının 1 Ağustos 2014-31 Temmuz 2015 tarihleri arasında yapılacağını ve tamamlandığında cinsiyet ayrımında zaman kullanımı konusunda detaylı bilgiler sağlanacağını belirtmiştir. Bu konuda 2006 yılında yine TÜİK tarafından gerçekleştirilen Zaman Kullanım Anketi çalışmasının sonuçları ile ve Avrupa ülkelerinde yapılan Zaman Kullanım Araştırmalarının temel sonuçları ile karşılaştırmalar yapılacağını da ifade etmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün "Aile Yapısı Araştırması"nın revize edilen sonuçlarını ve ileri analiz çalışmalarını yayımlayacağı da ifade edilmiştir. 2011 Türkiye Aile Yapısı Araştırması'nın istatistiksel uygunluğu konusunda tereddütler yaşandığı ve bunun üzerine araştırma sonuçlarının detaylı olarak analiz edildiği, sonuçlarının revize edileceği belirtilmiştir.

Toplantıda görüşülen diğer konular;

- İstatistiklerle Kadın yayın başlığının 2013 yılı için "Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri" olarak değiştirildiği,
- Özel günlerde hazırlanan bültenlerin yılın Mart-Nisan döneminde yoğunlaştığı ve bu nedenle tematik yayınların tamamlanması çalışmaları konusunda sıkışıklık yaşandığı, bazı yayınların ilgili ayın sonuna doğru çıkabildiği,
- Yeni bir uygulama olarak çarpıcı, basına özel göstergeleri içerecek şekilde "Basın Odası" haberlerinin hazırlandığı ve TÜİK web sayfasından sunulduğu,
- Son dönemli yapılan/planlanan çalışmaları içerecek şekilde, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı"nın güncellendiği,
- Moğolistan İstatistik Ofisi ile işbirliği kapsamında, TÜİK'in toplumsal cinsiyet istatistikleri konusunda teknik destek/danışmanlık hizmeti sağlandığı (Ulan Batur, Haziran 2013),
- Yapılan çalışmalar arasında Jandarma Genel Komutanlığının "Şiddet Gören Kadın" ve "Mağdur Olan Çocuk" veritabanının oluşturulduğu, TÜİK'in de bu konuda görüş sunduğu,
- Uluslararası toplantılara katılım sağlandığı ve görüşler ile çalışmalar hakkında bilgi verildiği (SESRIC, FAO, UN),
- Yapılan bazı uluslararası toplantılarda, özellikle İslam İşbirliği Teşkilatı gibi toplumsal cinsiyete yönelik (mal sahipliği, şiddet vb.) farklı görüşlerinin olduğu,

- Toplumsal cinsiyet konusunda, Birleşmiş Milletler Toplumsal Cinsiyet Minimum Seti (52 gösterge) oluşturulduğu ve bu göstergelerin Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri setine dahil edilmesi konusunda çalışmalar yürütüldüğü,
- Birleşmiş Milletler İstatistik Komisyonu, CES Bureau Avrupa İstatistikçiler Konferansı toplantılarına katılım sağlanarak görüş verildiği, ayrıca Komisyonunda Türkiye'nin 8 ülkeden biri olarak yönetimde olduğu,
- İdari bölünüş değişikliklerinden dolayı kırsal alanda kadının konumu konusunda istatistik üretmede sıkıntılar bulunduğu,
- Birleşmiş Milletler tarafından ilk kez 11 Ekim 2012 tarihinde "Dünya Kız Çocukları Günü" nün kutlandığı vb. konular belirtilmiştir.

Toplumsal cinsiyet ile ilgili konular değerlendirildikten sonra, TÜİK Kayıt Sistemleri Daire Başkanlığı-Resmi İstatistik ve İdari Kayıtlar Grubu'ndan Sn. Hakkı Taner KURT tarafından Resmi İstatistik Programı (RİP) ile ilgili genel tanıtım yaptıktan sonra, güncel gelişmeler aktararak ve kurum ve kuruluş temsilcilerinden beklentiler belirtilmiştir:

- 1- İdari kayıtlar dışında anketlerle, araştırmalarla istatistik üretmenin çok maliyetli olduğunu, güncel veri sağlamadığını ve analiz etme zamanının uzun sürdüğünü belirterek kurum ve kuruluşların idari kayıtlarını geliştirerek istatistik üretme amaçlı çalışmalar yapması gerektiği belirtilmiştir.
- 2- Kurum ve kuruluşların anlık olarak yayımlamış oldukları haber bültenleri, yayınlar ve istatistiklerin konulduğu Resmi İstatistik Portalı web sitesi hakkında bilgi verilerek son dönemli çalışmalar için kurumlar tarafından daha sık takip edilmesinin sağlanması gerektiği ifade edilmiştir.
- 3- Resmi İstatistik Programı kapsamında üretilen istatistikler için bir "labelling-etiketleme" ibaresinin geliştirilmesi çalışmasının yürütüldüğü, bu çalışma ile üretilen istatistiklere "*Resmi İstatistik Kapsamında yayımlanmaktadır.*" şeklinde geçerli ve kaliteli bir ulusal istatistik anlamına gelen bir ibare getirilmeye çalışıldığı ifade edilmiştir.
- 4- RİP üyesi kurum ve kuruluşların yayımlamış oldukları haber bülteni ve yayınlarda standardizasyonu sağlamak amacıyla haber bültenlerinin, yayınların vb. standartlaştırılması kapsamında TÜİK olarak talep eden herkese teknik destek sağlanacağı, bu konuda yetkili mercinin TÜİK olduğu ifade edilmiştir.
- 5- RİP kapsamına alınacak çalışmaların üst düzeyde görüşüldüğü toplantının her yıl Mart ayında toplanan İstatistik Konseyi olduğu belirtilerek bu toplantı gündeminde görüşülmesi talep edilen konuların toplantı öncesi iletişime geçilerek bilgi verilmesinin sağlanması gerektiği belirtilmiştir.

Toplantı sonunda yapılan değerlendirmelerde;

- İdari kayıtlardan elde edilen verilerin RİP kapsamına alınması için görüşmelerin İstatistik Konseyi toplantılarında yapılmasının ya da TÜİK'e üst düzeyde resmi yazı gönderilmesinin sağlanması gerektiği, çalışma grubu toplantılarının kurumlar arası bir platformda son gelişmelerin görüşüldüğü/değerlendirildiği ortamla olduğu (Sn. Dilek GÜDER),
- Şiddet konusunda Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM) bünyesinde zaman serisi şeklinde mevcut bulunan verilerin (örneğin; şiddet mağduru kadınların başvuru yaptıkları yerlere ilişkin istatistikler vb.) RİP kapsamına alınması konusunun görüşülebileceği (Sn. Özgün BALTACI-KSGM),
- Nüfusu 100 000'den fazla olan illerde Kadın Konukevi açma zorunluluğunun olduğu bilgisinin verildiği (Akın İsa ÖZTÜRK-SGK),
- Şiddet araştırmasının sonuçlarının RİP kapsamında ele alınması konusundaki toplantının araştırmaya ait ilk sonuçların açıklanması öncesi Ağustos ayında yapılmasının planlanabileceği ifade edilmiştir (Sn. Dilek GÜDER).

5. Alınan Kararlar

1. Toplantıya katılan kurum ve kuruluşların bünyelerinde (Kurumun kendisinde veya bağlı olduğu Bakanlıkta) bağımsız istatistik birimlerine sahip olup olmadıkları, varsa bu birimlerde istihdam edilen personel sayısı bilgilerinin hakki.kurt@tuik.gov.tr e-posta adresine bildirilmesine,
2. KSGM tarafından yaptırılan şiddet araştırmanın RİP kapsamında yayımlanıp sunulması ile ilgili toplantı yapılmasına (Ağustos ayında düzenlenebilir),
3. Toplumsal Cinsiyet ve toplantıda görüşülen diğer konular ile ilgili varsa görüş ve önerilerin toplantı sonrasında dilek.guder@tuik.gov.tr e-posta adresine bildirilmesine,

karar verilmiştir.

6. Bir sonraki Toplantı Tarihi

Tarih:		Saat:		Yer:	
Gündem:					